Ч. 234 (10.617). Львів, вівторок 20. жовтня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 к. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

## Враження з поїздки на Велику Україну.

### Розмова з послом Х. Приступою.

Вчора повернув із поїздки по Радянській Україні посол Приступа. Він поділився дуже радо своїми враженнями з представником нашої редакції та згодився на їх опублікування в нашому органі.

Посол Приступа пробув на Україні від 20 серпня до 15 жовтня. Їхав туди через Славуту, Шепетівку, Бердичів-Київ аж до Харкова. В кожній з названих місцевостей пробув по кілька днів та мав змогу познайомитися з місцевим життям.

Вже при переїзді кордону помітив, що перед самим кордоном польська служба щільно замикає усі вікна в вагонах. Щойно в Славуті відкриває їх радянська прикордонна міліція, яка провірює документи. Сама прикордонна радянська охорона представляється добре, одіта порядно. Усі в чоботах, довгих шинелях старого зразку та червоних кашкетах. З подорожними обходяться чемно. В Словуті потяг стоїть коротко і їде без перестанку аж до Шепетівки, де відбувається нова контроля пашпортів а крім того багажів.

Шепетівка це великий прикордонний митний вузол. Подорожних їхало дуже багато, переважно купців, між якими переважали Німці. Написи на залізничих стаціях українські. На бараку призначеному для контролі багажів видніє український і польський напис. Вся служба говорить по українськи. Начальник стації теж урядує по українськи. Біля стації маса фіякрів а на самій стації великанський рух.

З Шепетівки по провірці документів і багажу удався посол Приступа назад до Славути, щоби її оглянути та відвідати знайомих ще з часів війни. Бо тоді довелося йому проживати в тій місцевости довший час. Прекрасний замок Сангушків, що був у Славуті, остався цілий, а тепер відновлений та перероблений на шпиталь. Всі фабрики, що були там перед війною, тепер відновлені та всі працюють. Є там фабрика суконна, фаянсова, паперова і кільканайцять тартаків. Між робітництвом переважають Поляки. Вони невдоволені з того, що всі представники польської великої та дрібної буржуазії повтікали. Про відносини в Польщі вони поінформовані знаменито. Мають свій польський робітничий клюб та свою велику кооперативу.

В самому містечку переважають кооперативні крамниці, але є й приватні. Кооперативні мають більшу скількість і більше ріжнородних товарів. Впадає в очі недостача мануфактурних виробів, хоч у Славуті є досить контрабандної мануфактури, яку пачкують через кордон. Та її по крамницях не видно.

Шепетівка. В Шепетівці відбувався саме тоді ремонт залізничого двірця та йшла будова 30-ти робітничих і урядничих домів. Велика цукрова фабрика вповні відновлена та в часі повороту пос. Приступи домів була вже в руху. Сама Шепетівка стала тепер дуже рухливою завдяки тому, що в ній повстав окружний центр наслідком нового адміністративного поділу України. Є там кілька кінотеатрів. В тому часі була мандрівна театральна трупа, що давала українські та російські вистави. Відчувається в містечку недостача помешкань, якій має запобігти згадана вже будова нових домів. У Шепетівці є величезні склади, в яких громадять покладки для експорту за кордон. Експортують їх звідси цілими вагонами. У всіх урядах урядують по українськи. Між урядовцями є досить Галичан.

На шляху між Шепетівкою й Київом всі стації повідновлювані. Поїзди курсують незвичайно точно. Не спізняються ні на мінуту. На стаціях величезний порядок і чистота. Пасажири допильновують порядку сал. При касах черга. Навіть до вагонів сідають чергою. Натовпу біля дверей нема, не зважаючи на величезну масу подоружуючих. У вагонах всі написи по українськи і по російськи. На кожному місці смітярки. На підлогу в вагоні кидати сміття не вільно, бо кондуктор за засмічування стягає відразу кару в сумі трьох карбованців. В часі руху пасажири не сміють переходити з вагону до вагону.

Бердичів. У Бердичеві трамваїв нема, хоч були перед війною. В місті нічого замітнійшого не видно. Не видно теж, щоби щось нового будувалося. Натомість у повному русі фабрика будови машин для цукроварень. Зветься вона „Прогрес". Директором фабрики робітник. Йому до помочі є в дирекції ще двох спеців інжінєрів. В часі війни ця фабрика не функціонувала а в перших літах війни працювала на оборону. Була приноровлена до військових потреб. Робітники заробляють в ній пересічно від 50 до 60 карбованців у місяць. Всі вони відживлені добре. Натомісць одіж у них убога. В місті дуже багато клюбів і театрів. Торговельний рух незвичайно живий.

Київ. На залізничому двірці почата велика будова нового двірця. Порядок і чистота доведені до крайно можливих границь. У самому місті теж чистота і порядок, яких перед тим не бувало. До Києва приїхав посол Приступа саме в час, коли всі відповідальні робітники радянських установ розїхалися на літній відпочинок, а школи теж не функціонували. Тому вглянути у життя установ не мав можности. Панувала тоді всюди літня мертвеччина. Оглядаючи центр міста та усі більші вулиці, посол Пр. стрінув тільки дві невідремонтовані камяниці: одну на Шевченківському Бульварі, а другу на Хрещатику. Все инше відновлене та відбудоване. Що кілька кроків на вулицях коші призначені для сміття і недокурків. За засмічування вулиць карають грошевими карами. Міліціонер, що зловить прохожого на горячому вчинку засмічування вулиці, тутже на місці стягає з нього грошеву кару, та дає йому на це квиток, як кондуктор у поїзді. Вже остаточно вирішено справу в місцевій будову памятника Т. Шевченкові. Стане він перед будинком університету.

На Дніпрі величезний рух. Курсують великі пароплави (поверхові). Всі мости відновлені а ланцюховий міст цілковито відбудований. На другому березі Дніпра (Чернигівщина) на березі зроблено пляжи, на яких видно цілі маси аматорів, що вилігують у піску. Крім великих пароплавів видно на Дніпрі дуже багато лодок.

В Київі виходить величезний орган „Пролєтарська Правда". Вона донедавна виходила по російськи. Тепер виходить виключно на українській мові, відколи злучилася з „Більшовиком". Головним редактором „Пролєтарської Правди" є Галичанин Баран. В редакції „Пр. Пр." працює і бувший головний редактор „Більшовика" Щупак. Другий величезний орган „Радянське Село", що виходив у Київі по українськи, перенесено до Харкова, де він став центральним органом селянських професіональних установ.

На всіх державних установах видніють українські та російські вивіски. На приватних магазинах переважають вивіски російські. У місті дуже багато незвичайно люксусово влаштованих магазинів, ресторанів, пиварень і крамниць. Переважають між ними кооперативні склади та крамниці. В день на вулицях рух незначний. Зате пополудні і вечером рух незвичайний. Пані повбирані по вимогам найновійшої моди. Між мущинами багато в европейських строях, але переважають „рубашки" толстоївського зразку. Дуже багато тих „рубашок" з шовкового матеріялу. І це разить, бо за ті гроші можна набути европейський стрій. По ресторанах всюди повно людей. Всі кооперативні крамниці та ресторани отворені до 12 год. ночі. Зате приватні зачиняють вже в 8-ій год. вечером.

Взагалі кооперативи користуються там величезними привілеями і полекшами. В неділі усі крамниці з артикулами першої потреби відкриті до год. 12 в полудне.

Понеділок є днем відпочинку для персоналу усіх торговельних, харчевих, фризієрських, купальних і инших підприємств. І тому вигляд міст по понеділках відмінний. Все позамикане навіть ресторани. Щож до тижневого відпочинку на фабриках, то це залежить від того як це вирішать самі робітники. Тому багато фабрик відпочиває не в неділю а в понеділок. Усі державні установи користуються недільним відпочинком.

(Продовження буде.)

## Чи справді новий мир?

**Тайна гнучкого слова. — Ні переможців, ні переможених. — Вигляди Німеччини. — Ми і передчасне питання.**

Ще раз Льокарно. Кажуть, що вже в останнє. Нарешті! Історичний день. До такої назви магиче претенсії день льокарнського порозуміння. Нині є воно на устах усіх. Вчора вже було схоплене на папір, що стане документом конкуренційним з Версайським договором. Усі держави вдоволені. Неймовірне, мов — згода між нинішними европейськими державами.

У чому тайна такого успіху? Скажім собі щиро — не псуючи настрою нікому з вдоволених — у гнучкости писаного слова. Дипльоматичні стилісти найшли такі формули, щоби „й вовк був ситий і коза ціла". Те, що не можна було перепачкувати до тексту гарантійних пактів, відокремили з них як матеріял до додаткових документів. Якщо можна здати собі справу з тексту семи чи восьми умов, то вони матимуть зовсім инший характер, як Версайський договір. Замісць предовгої низки статей, клявзуль та застережень, — кілька коротких пунктів. В основу покладено принціп, що тільки добра воля та взаємне довіря є тим наріжним каменем, на якому може вдержатись святиня мира. Усі міністри закордонних справ були перетомлені вічними докорами на їх адресу, що ворожий сусід є загрозою держави. У такім настрою зїхались разом на те, щоби вернутися додому з оливною галузкою.

Від хвилини підписання Версайського договору самі його творці бачили, що насильно накинені зобовязання не творять мирних умовин життя. Те, що сказав у кінцевій промові в Льокарно Чемберлен, що нині нема ні переможців ні переможених, знали всі вже кілька літ ранійше. Саме це було головною причиною, яка перла переможців до нової згоди з переможеними. Якже-ж розуміти повторення в льокарнських умовах ненарушности Версайських зобовязань? У цьому пункті притаєна вся суть справи. Німеччина, довкола якої обертались усі дипльоматичні заходи, з практичним, здоровим розумом погодилась на стан, в якому покищо вона мусить і може виборювати собі полекші при помочі Ліги Націй. Стаючи рівнорядним

Red. czas. „Dilo" Pr. 750/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 229 (10.612) z dnia 14. października 1925 r. w artykule pod tytułem: 1) „Ukrainśka zemla ukrainśkomu chliborobowi" w ustępach między słowami: a) ukrainśkoho sielanyna [illegible] polityku, b) wijśkowoho osadnyctwa [illegible] c) Zemelnyj Bank [illegible] d) 1. Zakładajut [illegible] e) [illegible] budacze [illegible] f) [illegible] ukrainśkoho narodu [illegible] 2) W artykule pod tytułem „Zemelnyj komisar pered sudom" w ustępie między słowami [illegible] polityku [illegible] poszczególnych zawiera znamiona zbrodni a mianowicie ad 1) 2) z § 65 a) u.k. a ponadto ad 1) a) f) występku z § 302 u. k. uznał dokonaną w dniu 13. października 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 15. XII. 1862 (dz. p. p. Nr. 6 ex 1863) [illegible] zagrożenie za przekroczenie na grzywnę do 800 zł. p. Lwów dnia 15. października 1925 r. [illegible]

членом Ліги, має змогу поволі переводити в життя поправку гріхів союзних держав і власних.

Відношення Німеччини до Польщі було найважшим питанням у льокарнських переговорах. Польща мала оправдані підстави лякатись війни з боку Німеччини: Німеччина має не менше підстав домагатись вирівнання своїх кордонів поодрізуваних Версайськими ножицями, мов кігті звірині, яка без них не в силі навіть випорпати собі зерна поживи. Сумніви щодо намірів Німеччини залишаться в Польщі і по підписі нового твору мира. Творці Версайського договору і їх продовжники не могли бути настільки наївними, щоби визначувати межі нових держав на віки вічні. Вони не забули покласти застереження, що нові потреби дають право виправляти їх промахи за згодою нових творців Европи.

На це застереження і на ці нові потреби рахує Німеччина, коли стане членом Ліги. З потребами нової доби, яку не передбачив Версайський договір, мусять у першій мірі рятуватись ті держави, що хотять мати в Лізі, поруч себе не манекіна та страхополоха, але співробітника в економічній відбудові Европи.

Кожний з нас цікавиться в першій мірі питанням: яка благодать спливе з Льокарно на нашу землю? Нині таке питання передчасне. Якщо на місце держав-переможців, що творили кордони нових держав, має прийти Ліга Націй як провідниця нової політики, то вона буде приневолена пригадати собі, що крім держав є в Европі ще й народи, і що тих є більше. Якщо добра воля буде Аріядною у лябіринті женевських коридорів та протоколів, тоді судді европейської долі побачуть, що саме національні конфлікти, національні неполагоджені справи, є джерелом того стану, що приневолив Версайський договір виправляти льокарнськими умовами.

А ще важнійше: що ніякі арбітражі, гарантії, забезпеки та заяви не в силі відродити пірваних взаємин між державами, як довго їх кордони не є межами національних одиниць. Ліга Націй є покищо лігою держав. Льокарно є ще одною новою спробою мира між ними. Дипльоматичні формули є гнучкі, коли їх складають. Та вони хутко дубіють перед ще гнучкійшими і більшими потребами життя, як домагання урядів. Ці домагання прорвуться при найблищій нагоді наладнання тих мирних взаємин, про які нині в Льокарно дипльомати розмовляли в якнайзагальнійших обрисах. Проблема миру є не справою згоди щодо загальних принціпів, а розвязкою всіх тих поплутаних ниток, які сплелись у гордійський вузол сучасної економічної скрути і національних придушених конфліктів.

# Культурне обличчя нашої країни.

**(У справі громадських бібліотек.)**

Всяка досвідна й хоч трохи думаюча людина, тільки глипнувши оком на буденні виставки книгарських вікон і на статистику прилюдних книгозбірень, може вмить вcсувати собі культурний рівень кожної, отже й зовсім їй чужої країни. Цим робом без ніякої підготовки, легко й нехибно орієнтуються люде в найбільш їм невідомих землях, серед найдальших народів. Треба на стільки знати мову, щоби зрозуміти заголовки книг, і вмить знається, що таке Віденнь, чи Берлін, що Будапешт, Прага, а що Варшава, чи Львів. Книгарські виставки Варшави, не згадуючи вже про Львів і Познань, єнайкраще свідчать про тривожно-сумний культурний стан Польщі; Прага покищо своїми виставками причепуреного бульварного роману й всякої иншої легкотравної та бездушної лектури теж не захоплює того, що бачив чарівне багатство фільософічної й технічної літератури Німеччини, або хоч вибагливий вибір віденських книгарень. Дивлячись збоку на те, хто, як і з якого приводу стоїть перед книгарнею, теж повчаюче. Бачив я в Данціґу шведських і данських звичайних моряків (не офіцерів), які простісенько з парохода побігли оглядати книгарські виставки, й я присяг би, що не зробив похибки в тому, що з діточих літ інстинктовно приляг серцем до дрібних народів Скандинавії, сподіючись знайти в них гарний зразок культурних, роботящих, цікавих людей.

Та не про книгарні мені йде і не про те, щоби — рівняючи чуже з своїм, вказувати на безпросвітню старецьку нашу нужду. Хочу тільки звернути увагу читача на ту основну правду, про котру пишеться в нас частенько, але котру треба повторяти на всіх місцях із усякого приводу доти, поки українській інтелігенції вона не діятиме боком й інтелігенція ця вкладом труду та жертв не дасть „одчіпного“, цебто не зробить того, що є її обовязком і без чого ні соціяльне, ні тим більше національне піднесення нашої землі не матиме виглядів.

Иде тут про ту правду, що без книжки, журналу й часопису всякі суспільні почини безвиглядні та мертве без них обличчя країни й народу. Проте не думаю, щоби зацікавленням книгарською справою можна булоб рушити в нас котрусь із пекучих справ нашого істнування та розвитку, бо питання живого видавничого руху й розцвіту ділового книгарства в наших особливих життєвих умовах так довго безнадійне, як довго книга, журнал і часопис не знайдуть доступу до народніх мас села та міста й народ у них не знайде того, що може його захопити й вирвати з отупіння його злиденних буднів. На мою думку — треба почінати з організації к у л ь т у р н и х о с е р е д к і в, якими можуть бути в наших умовах тільки громадські прилюдні книгозбірні по містах і місточках, читальні часописів, затишні кутки для духової праці, що не тільки зберігалиб мертвий капітал людського знання, але розкидалиб його тямучою рукою на відсотки, втягалиб у себе атмосферу ширшого світа, горнулиб, притягалиб до себе та цупко вязалиб із світом населення найглибших закутків. Щойно ці книгозбірні можуть виснити потреби й попит українського села та міста, виробити норму накладу й витоптати для української книжки, часопису стежку до найбільше відсталої, прибитої й байдужої душі.

У Галичині стільки українських товариств, а кожне з них починає свою діяльність творенням власної бібліотеки, що начеб то й зайва річ бажати ще чогось більше. Проте живу за довго й бачу за багато, щоб не впевнитися, що істнуючі українські бібліотеки не сповнюють свого справжнього завдання, не творять культурної атмосфери, не виробляють культурного обличчя країни, та що з кожного погляду вони для широких народніх мас — ніщо. Товариства повстають, якийсь час збирають якісь книжки, їх рік-два читає (або й ні) тісний гурток кількох десятків членів, потім попадають у крізу, занедбуються, розпадаються, й дві-три сотні книжок розсипається між „своїми“ людьми. Буває й таке, що цілі бібліотеки систематично, пляново розкрадається справною рукою свого рода „патріотів“. Дійшло до того, що майже в кожному містечку є одна, дві патріотичні рідні з власною родинною бібліотекою, що придбана терпеливо з книжок не то розвязаних, але навіть й істнуючих товариств. Про ці домашні, родинні бібліотеки можнаб писати найсмішнійші гуморески, над котрими плакалиб із повної душі ті, що ще не затратили сорому і глузду. Але, як і не розсипаються ці книгозбірні поодиноких товариств, то яка користь громаді, масам із тої сотні перестарілих, запорошених, занедбаних книг і перетлілих здекомплетованих журналів, що лежать мертво в тісних, закурених домівках українських гуртків, у незугарних шафах, які не дають свобідно повернутися членам цих товариств? Чи вони в силі виповнити хоч одно зі згаданих завдань?



О. Д-Р. Г. КОСТЕЛЬНИК. 6)

# Зі Львова до Риму.

(Продовження.)

### III.

**На італійській границі.**

Італійська границя! І знов та чарівна „ідеальна“ смуга, яка ділить землю на два світи! Серця паломників знов дрожать, ферментують — як дрожали серця Колюмба і його моряків, коли відкрили „Індію“ (Америку). Таке право має кождий „новий світ“ на людське серце.

Давнійше граничною італійською стацією на тій лінії була Понтеба. А тепер Тарвізіо Чентрале (по словінськи Требіж, по німецьки Тарвіз), містечко німецько-словінське. Так собі Італія зволила „вирівняти“ тут свою границю по світовій війні.

Наш поїзд станув. Чи може це вже границя? — падають запитання. Ми кинулися до вікон по тій стороні, де стація. Стація австрійська — себто: виглядає так, як типові австрійські стації. Австрійський стиль і вазонки з квітами висять на пероні, наче лямпіони. (В тому тепер особливо Чехи і Словінці любуються. А воно дійсно гарне, звеселяюче). Перш, ніж ми відшукали напис на стації, впали нам в очі італійські поліцаї — властиво жандарі — на пероні. Вони є одною з яскравих характеристичних рис Італії. Знайдеш їх таких самих у всіх італійських містах і містечках. Стоять у двійку — завсіди в двійку. Називають їх „карабінери“, одначе вони не мають карабінів. Тільки шпада при боці, тай ця не дуже замітна. В білих рукавичках, наполеонський пиріг поперек на голові з величезною кокардою на переді. Цеж „королівська“ поліція! (В Італії є ще й иншого рода поліція, одначе та не впадає в очі). Ціле одіння чорне, наполеонський фрак з блискучими („срібними“) гудзиками і з такимиж вишивками на скрайках. Обидва поліцаї гарні й молоді, від 25 до 35 літ. А вони всі такі молоді — ген по цілій Італії! Бодай так виглядають.

Значить: ми дійсно в Італії!

А тут уже біля нашого вагону крутяться дрібні ростом італійські митні ревізори (одіті як звичайні жовніри), стережуть, щоби хто не вийшов. В вагоні являється кельнер з вином. Пляшки оплетені шуваром — італійська спеціяльність! Пробуємо нашу італійщину з ріжних „поліґльотів“: Quanto costa? — За дві літри (в одній пляшці) зажадав 7 лір (5 лір тоді = 1 зол.). А то раз чуда творить та „границя“! Вино „за дурно“! (Опісля — в Тіволі — пили ми таке саме вино по 2 ліри літра). Купуємо — хто більшу, хто меншу пляшку; хто біле, хто червоне. Пляшки звичайно не закорковані, тільки папером обвинені. Поставиш пляшку на лавку, або під лавку, поїзд шарпне — і готове нещастя: пішло вино з пляшки! Заге ті пляшки мають петлю з шувару і пляшку треба повісити. Ще одна пересторога для наших людей, якщо подорожуватимуть по Італії: до тих незакоркованих пляшок з вином, Італійці часто доливають трохи оливи, щоби вино не псувалось. Заки пете оливу вихлюпуєте з пляшки, одначе олива липне до стін горла пляшки й ціле вино дістає для нас дуже неприємний посмак оливи. Тому треба купувати такі пляшки з вином, де нема оливи. В Італії всі подорожні пють вино. Пляшки, як безвартісну решту, оставляють у вагоні. А на більших стаціях управилейовані „батярони“ входять до поїзду й визбирують порожні пляшки.

Приграничча ревізія! От нічого! Австрійці і Італійці навіть не зважали на наші „виплакані“ пашпорти. Для них вистарчали наші „тессери“ себто леґітимації, які виставили нам члени нашого паломницького комітету. На ті тессери вони й прибивали свої печатки. Ніде в дорозі не хотіли нам дати віри, що в Польщі так трудно роздобути пашпорт та що оплата за нього така горендально висока. Всюди наступили зміни на ліпше, тільки в Польщі на гірше. Нпр. у Югославії перед чотирома роками майже годі було дістати пашпорт до Мадярщини, а тепер нема ніяких обмежень. Нема то, як бути польським горожанином! Маєш, брате, „золоті“, то й плати золотом за все. Також віза чужих консулятів для польських горожан без порівнання дорожші, як для горожан инших держав. Так нпр. я заплатив у Відні за югословянську візу 18 шілінґів, а Австрієць платить за ту візу щось несповна 2 шілінґи. Польща каже собі дорого платити за свої віза, отже чужі держави реванжуються...

Я відскочив від Італії, а вона ось тут перед очима... Митний ревізор з поспіхом пописав крейдкою число „6“ по наших більших валізах, і ревізія була готова. Між тим клеїлась для нас неприємна річ. Закликали нашого „capo di caravana“ — себто нашого провідника, якого ми від цього часу прозвали „капо караванярів“, і засували йому, що мусимо розпрощатися з нашим австрійсько-польсько-українським вагоном, бо він зашарокий для італійських тунелів. Сперечався наш „Capo“, а ми з вікон значучо моргали на нього; але Італійці змінили вагон — і баста! Ми таки мусіли брати свої клунки — ах, ті клунки! — і перебитись до італійського вагону. Вагон — pożal się Boże! — по польськи мушу це висказати, бо коли ми в нього всіли, то щиро тужили за нашим славним польським вагоном ч. 18.345.

В італійському вагоні силою обставин ми мусіли змінити наше „засиджене“ розміщення. Не було в тому вагоні ні коритаря, ні сепараток; а лавки всі короткі — для спання дуже невигідні. Такі либонь усі італійські вагони III. кл.

Ідемо...

(Продовження буде.)

Ніколи в світі!

Виповнити ці завдання моглиб по части тільки сцентралізовані книгозбірні всіх українських товариств у кожному місті й централізація ця мусить негайно стати завданням дня.

Щоб її перевести в діло, треба скликати негайно в кожному місті й містечку анкету виділів усіх товариств, обміркувати справу, вимінити між собою дві-три кімнати на відповідну домівку для сцентралізованої бібліотеки й створити одну велику, спільну, для всіх доступну справжню „Громадську Бібліотеку", що гуртувалаб у собі книжки всіх місцевих товариств і булаб їх бібліотечною кооперативою. Така бібліотека творилаб культурну основу, притягалаб нові пожертви, малаб значіння та давалаб прибуток, що розділювався би річно між окремі товариства, відповідно до вложеної їх цінности, при чому — на всякий випадок — кожен гурток був би все власником свого добра в такій мірі, як і всякий пайщик будь-якої иншої кооперативи є власником свого грошевого вкладу. Якщо ця справа булаб поставлена солідно, що змоги забезпечено й од неї віялоб подихом живого діла, доброю волею створення культурного осередка не для вибраної сотні своїх людей із упривілеєної касти, тільки для якнайширших мас, то це велике діло українських товариств притягалоб до себе й пожертви чи вклади приватних збірачів. Адже в кожному місті знайдуться мудрі люде, власники иноді дуже цінних збірок, яким надоїло воетувитися з своїми книгами й тремтіти за їхню долю на випадок пожару, вогкости та мишей. Ці культурні люде певно вложилиб свої цінности в народню скарбницю, якщо діло булоб поважне. Та найважнійше в цеї справи те, що „Гр. Книгозбірні", а при них по змозі й дуже рентовні прилюдні читальні часописів моглиб дати місце українським культурним робітникам, у першу чергу жмінці письменників і публіцистів, які часто марнуються й гинуть серед каторжних умов сучасного життя. Всі найталановитші сили саме в цих книгозбірнях повинні знайти тихий захист для своєї наукової й мистецької праці, щоб вони виснажені в боротьбі за прожиток не падали при дорозі й не продавалися за шматок хліба будь-якому купцеві, що може заплатити. Їх, і тільки їх треба покликати на місця бібліотекарів, але зразу дати їм змогу хоч через місяць одбути практику в зразковій львівській бібліотеці Наук. Товариства. Тоді вони певно не тільки зумілиб упорядкувати й вести всякий книгозбір, але влаштувалиб при ньому обласний архів, зорганізувалиб народні університети та виховалиб упорядчиків сільських бібліотек.

Тільки так поставлені, для всіх доступні книгозбірні можуть виробити культурне обличчя країни й підготовити грунт для української книжки й часопису, книгарства та відбилисяб, як слід, на цілому житті народа. Це треба сказати собі ясно хоч у місяці української книжки. Зреалізування тої справи само собою паде на українську інтелігенцію. Як вона поведе це завдання, так і колись народ їй заплатить.

О. К.

## По широкому світі.

**Становище СРСР.** до Ліги Націй є, на думку Чічеріна незмінене і він не бачить покищо даних, як можна би збудувати міст зближення між радянською Росією і Лігою Націй.

**Становище чехословацького уряду** захитане внаслідок неполадання закону про державних урядовців. Національні соціялісти грозять опозиційними засобами. Переговори з організаціями урядовців не дали наслідків.

**Конґрес французьких радикалів,** що почався в Ніцці, має 200 делегатів. Вступну програмову промову сказав Ерріо, голова теперішньої посольської палати. Підкреслив потребу і напалі: солідарности всіх республиканських сил; боронив переведеної евакуації Рурщини (підчас свого уряду) як льояльного обовязку; висловився в імені партії проти всякої імперіялістичної політики, що змагає до захоплення чужих територій.

**Тайний антисемітський зїзд** відбувся минулого тижня в Будапешті. Скликувала його національна малярська партія; взяли в ньому участь представники союзів з 14 держав. Засідання перейшли потайки, під фірмою орнітольоґічного конгресу в однім з найбільших готелів.

**Анґлійський уряд** в особі міністра внутрішніх справ видав наказ зробити трус у головній кватирі комуністичної пропаганди в Льондоні. Внаслідок трусу себто найдених паперів арештовано ґен. секретаря партії Інкпіна, редактора „Уоркерс Уіклі" (Тижневик робітника) Кемпбеля і директора цього журналу Уінтріґема, ґен. секретаря організації національних меншостей Політта, організатора льондонської комуністичної партії Канта і секретаря Ліги молодих комуністів Руста.

## Шкільна справа.

В Дн. В. Рчп. П. н-р 79 поз. 766 появився Розпорядок міністра освіти з дня 29. липня 1925 р. в справі розкладу годин у народніх двоязичних школах, заложених на підставі закону з дня 31. липня 1924.*)

Марний, тихий розпорядок про розклад годин у двоязичних народніх школах, а став він новим ударом по недобитках рідного шкільництва національних меншостей. Удар пішов у двох напрямках: На першому місці треба поставити польське вчительство. Розпорядок цей воно зрозуміло по „свойому" так, що де ще остав який недобиток школи національної меншости, перемінило її негайно на „двоязичну", т. є. фактично польську школу. Справа—розкладу годин—марна; чиж можна ізза неї підносити який ґвалт?! Зрештою, наше громадянство привикло за кілька літ до цього роду „іновацій", через те й усе „мовчить, та благоденствує". Друга напрямна удару лежить у самому розкладі годин, який значіння рідної мови в „двоязичній" школі звів до нулі, визначаючи всі важнійші наукові предмети для польської мови, а доручуючи при навчанні дечого в рідній мові не забувати про польську номенклятуру. Що означає ця „номенклятура", про це багато сказав би кожний український учитель із власного досвіду.

Серед українського вчительства повстало на появі цього розпорядку також поважне замішання. Панувало загальне переконання, що він заступив місце кураторської постанови про мову навчання. Це переконання було ще й подекуди підтверджене тихими півсловами шкільних інспекторів. І хто був поквапний та неосторожний, той „поліз попереду батька в пекло" та її, не питаючи, треба чи не треба, поспішився з розкладом годин для двоязичної школи. Тепер матиме научку, що „поспішиш, людей насмішиш".

Щоби дати нашим Товаришам дороговказ, як їм поступати в цьому лябіринті законів і постанов, ми зберемо до купи ввесь зміст дотеперішніх законів і міністерських розпорядків про школи національних меншостей, поставимо три конкретні питання і дамо на них відповіди.

Де, в якій громаді, чи шкільному окрузі (обводі) має бути:

1) Народня школа з українською викладовою мовою?

2) Народня двоязична — польсько-українська школа?

3) Народня школа з польською викладовою мовою?

Відповіди:

1) Народня школа з українською викладовою мовою повинна бути в такій громаді чи шкільному обводі, де є 25 проц. української людности і де батьки 40 дітей у шкільному віці подали заяву, що бажають собі в школі української викладової мови, а не найшлося бодай 20 дітей у шкільному віці, котрих батьки домагаються польської викладової мови.

2) Народня двоязична — польсько-„українська" школа повинна бути там, де батьки 40 дітей у шкільному віці подали заяву з домаганням у школі української викладової мови, але крім них найшлися і батьки 20 дітей у шкільному віці, що бажають собі в школі польської викладової мови.

3) Народня школа з польською викладовою мовою має бути в тій громаді чи шкільному обводі, де не найшлися батьки 40 дітей у шкільному віці, що домагаються в школі української викладової мови.

Зміна викладової мови в школі може наступити тільки по постанові куратора на підставі волі батьків дітей у шкільному віці, висловленої в деклараціях згідно з законом з 31. липня 1924 і розпорядком міністра освіти з дня 7. січня 1925 року. — Кожний инший шлях зміни мови навчання в школі є не законний, з чим культурне та правове громадянство мусить боротися.

На останок уважаємо вказаним звернути увагу нашого вчительства і громадянства, що в тих громадах чи шкільних обводах, де дотепер були самі тільки польські народні школи, ми на підставі закону з 31. липня 1924 можемо й повинні легко здобути двоязичні, польсько-українські, а чого доброго, то й чисто українські народні школи. Коли в даних місцевостях найдуться батьки 40 дітей у шкільному віці, та подадуть заяви з домаганням уведення в школі української викладової мови, там шкільна влада мусить перемінити таку школу на двоязичну, польсько-українську. На випадок опору польських батьків проти двоязичної школи, влада не може найти иншого виходу з ситуації, як тільки через виділення українських дітей в окрему школу з українською викладовою мовою!

Чи так воно буде — про це покаже найблизше майбутнє!

*) Передрукований у У. Д. М. О. з дня 15. VIII. 1925. Рік VIII н-р 13 (155) ст. 228—270 поз. 125.

## За рідну землю.

**Велике віче в Турці над Стр.**

*Турка над Стр. 15. жовтня.*

Після довгих 10 літ 14. ц. м. відбулося перше віче в Турці. Викликало воно велике зацікавлення в повіті.

Заступлені були всі села. Саля (велика!) битком набита (понад 1000 людей). Віче відкрив о. І. Федевич. До президії вибрані: д-р М. Кондрат, предсідник, О. Лесик, о. Лозинський і В. Біликський (секретар).

Голос забірає представник УНДО — п. М. Струтинський зі Львова і в півторагодинному рефераті обговорює круті стежки, якими проводиться кольонізацію і осадництво зах.-українських земель, боротьбу за землю за історичної Польщі, переводить анальоґію між пруською кольонізацією і польською, віддкреслює небезпеку, якою погрожує останній польський законопроект про кольонізацію і осадництво.

До дискусії перший зголошується голова місцевої вшехпольської камарилі судця Робаковскі, який покинув бюро, щоби взяти участь у вічу. На домагання зібраних пробує говорити по українськи. Виходить українсько-російсько-польський воляпік. Вшехпольський махер пробує взяти селян на антисемітську вудку, ставить вшехпольський законопроект земельної реформи, мовляв — по думці цього законопроекту голод землі українського селянина буде заспокоєний ..... церковною землею, нарікає на „панів зі Львова", що зі справи земельної роблять політику; твердить, що Польща все була справедливою для хлопа.

Вшехпольському ватажкові зразу відповів п. М. Струтинський, демаскуючи перфідію вшехпольської партії.

Не одно гірке слово довелось почути вшехпольському агітаторові і від инших бесідників, головно селян. На салі стає горяче: підносяться оклики „ганьба" на адресу Робаковского. І він витікає. На салі залишаються тільки його довірені запушники. За те появляється комісар поліції з поліцаями та агентами.

В дискусії над рефератом забирають голос: о. декан Венгринович, М. Яворський, І. Копитчак з Турки, Керечковський з Ільник, В. Куприч з Турочки нижньої, В. Семель з Шумача, М. Шушляк з Бенькова, Ю. Домейко з Турки, О. Ільницький з Турки, Х. Зубрицький з Головецька, І. Ільницький з Явори, В. Гладиш з Соколик, П. Ошипок з Дністрика, Б. Банас з Тарнави і ин. Пливуть скарги з мужицьких грудей на відносини, в яких дуситься українське село. Селяне домагаються приїзду кого з членів Парл. Репрезентації, перед яким могли би представити моро надужить, яких вони терплять на кожному кроці.

Предсідник віча — д-р М. Кондрат в кінцевій ядерній промові підводить підсумки дискусії, піддає під голосування резолюції (аналоґічні до львівських), які зібрані ухвалюють одноголосно, обговорює справу масової субскрипції акцій Зем. Банку (ухвалено відповідну резолюцію) і закликає до вибору Пов. Комітету Оборони Землі (вибрано 5 громадян). Віче покінчилося відспіванням нац. гимну. Цікавий епізод: після віча поліція кинулися відбирати від селян формулярі протестів проти польського законопроекту земельної реформи.

**Самоволя нацмна.**

*Калуш, 13. X.*

В Калуші заповіджено на день 12. ц. м. віче в справі земельної реформи. Місцевий староста годину перед початком віча прислав заборону. На вічу мав реферувати пос. С. Хруцький. З огляду на заборону пос. Хруцький заявив, що в такому разі він відбуде справоздавче віче. Підчас промови посла Х. влізла на салю поліція і розігнала вічевиків. Це викликало в повіті велике обурення.

А треба знати, що у нас дійшло до того, що староста забороняє навіть театральні вистави (оперетка!), добачуючи у всьому (навіть в опереттці!) „антипаньствову дзялальносць".

**Заборона віча в Грималові.**

Дня 18. ц. м. мало відбутися віче в земельній справі в Грималові. Нині 17. ц. м. одержав Центральний Комітет УНДО телеграму, що староства заборонило віче.

## Орґанізація робітників пера.

**Товариство письменників і журналістів ім. Івана Франка.**

По довгих заходах вдалося нарешті добитися затвердження статуту „Товариства письменників і журналістів ім. Івана Франка". Львівське воєвідство відкидало два рази предложені статути, вишукуючи ріжні причини. Проти рішення воєвідства з 13. березня ц. р. внесли члени основники відклик до міністерства, яке його узглядни́ло і знесло рішення воєвідства та наказало йому прийняти статут до відома. Щойно в жовтні місяці повідомлено про це основників.

Метою товариства (§. 2 статуту) є гуртувати українських письменників і журналістів для репрезентування їх на зверх та для заступства й підтримки їх матеріяльних і духових інтересів.

Товариство складається з членів: а) дійсних, б) прихильників і в) почесних (§ 4).

Дійсним членом може бути кожний український письменник і журналіст, що скінчив 21 років життя та що найменше від року займається письменницькою або журналістичною працею. Членів на письменне зголошення приймає рада товариства (§ 5). Дійсний член вплачує одноразово вписове 10 зол. і місячну вкладку по 5 зол.

Членом прихильником може стати кожна фізична або правна особа, що буде принята радою товариства, зложить вписове як дійсний член та зобовяжеться письменно вплачувати вкладки дійсного члена місячно або річно згори, або зложить одноразово квоту 300 зол. (§ 7).

Почесних членів вибирають загальні збори.

Перші загальні збори скликають члени основники на суботу 24-го жовтня п. р. на годину 4-ту пополудні до салі засідань товариства „Просвіта" у Львові (Ринок 10|ІІ).

Всіх тих, які бажають стати членами товариства, проситься прислати письменні зголошення на адресу Михайла Матчака, Львів Руська 18|І, і прибути на загальні збори.

## З судової салі.

### Процес Штайґера.

**Ще зізнання д-ра Ф. Левіцкого.**

Свідок д-р Фелікс Левіцкі, судовий аплікант, стає другим коронним свідком прокуратури. На запит предсідника, чи він пізнає обвинуваченого Штайґера, свідок твердить рішуче: „так, пізнаю його і не маю сумніву". Свідок розказує, що в хвилині, коли він слідком за Штайґером увійшов до брами при вул. Леґіонів, Штайґер був страшенно блідий і нишком прокрадався попри стіни та взагалі виглядав і поводивсь надзвичайно підозріло. Свідок інж. Міхал Улям стояв у критичнім моменті на бальконі каварні де-ля-Пе, над самим входом до каварні, вул. Коперника. Він бачив, як з протилежного тротуару вилетіла невеличка пачка і пролетівши над повозкою президента, закурилася сірим димом. Коні уланів проїхали боком. Свідок бачив з острахом, що до тої пачки (бомби) підбігло двох дітей. Свідок крикнув до них, щоби вони тікали і вибіг на вулицю. Тоді почув, як хтось крикнув, що бомбу кинено з вікна протилежної камениці (де крамниця Баєра), тоді сказав комендантові Вічиньскому, який надїхав на чолі поліції, що бомбу кинено не з вікна будинку, лише з поміж публики на тротуарі. Пригадує собі, що одна пані, Французова, твердила, що бомбу кинув якийсь панок у бронзовому пальті і чорному капелюсі. Ця пані сказала це Лукомскому і свідок памятає, що Лукомскі обурився: „алеж це наш аґент („виводовца"). Сконфронтований зі Штайґером на поліції, свідок признав, що так виглядав добродій, який підозріло тікав з місця атентату в глиб вул. Коперника. Свідок оповідає про сцену, яку зауважив на поліції зараз по атентаті: перше переслухання Пастернаківної. Тоді то вийшов до кімнати Кайдан (у фраку!) і почав допитувати Пастернаківну. По хвилині крикнув: „ви вже втрете зізнаєте щось инше, „прошу триматися одного". Свідок Марта Майструківна, кухарка з каварні „Варшава", бачила „ясний рукав", з якого вилетіла бомба.

**Арештування одного свідка.**

Свідок Кляра Мерксамерова, сїнка управителя каварні „Варшава", була в критичний момент у товаристві вище названої кухарки Майструківної та буфетниці Мірківної. Свідок бачила, як з поміж рук, піднесених до гори, вилетіла бомба. Хто кинув її — не бачила, не може теж сказати, чи справник був в ясному одягу, високий чи низький, та де стояв.

Предсідник стверджує, що свідок забула геть-чисто все те, що докладно зізнала була при слідчому переслуханню. Свідок не вміє пояснити причини цих суперечностей у своїх зізнаннях і заявляє, що „тепер мені здається, що тоді мені видавалося". Вправді д-р Ляндау наводить свідка на відповідь, що свідок сам нічого не бачив та й не знає, а залишається під впливом оповідання Майструківної — але це не ратує свідка. Прокуратор звертає увагу, що Мерксамерова була переслухувана 5 разів: на поліції, в суді, на місці злочину і знову двічі в суді. Пять разів вона заявила, що бачила атентатчика в ясному одягу, тепер нараз рішуче заперечує це. Прокуратор бачить в цім свідому брехливість з певною ціллю і тому вносить на списання зі свідком окремого протоколу та арештування свідка.

Всупереч бажанням оборони трибунал прихилився до внесення прокуратора, ще раз переслухав Мерксамерову, яка аж зімліла, але не виплила на чисту воду і розпорядив арештування в місця нефортунного свідка. На тему, що спонукало Мерксамерову, будь-що-будь інтеліґентну старшу особу, відвертатися від усього, що хочби в найменшій мірі моглоб обтяжити Штайґера, кружляють всілякі здогади. В кожному разі атмосфера, в якій зізнають свідки, є дуже незавидна, особливо після оповідання Пастернаківної про всі ті прикрости, які стрінули її та її інституцію (театр) з боку всіх непокликаних оборонців обвинуваченого.

**Ревеляції" д-ра Ляндауа, які хотять бути сензаційними.**

**Що таке террор?**

6-тий день розправи відкрила дірчата промова д-ра Ляндауа в обороні моральної свободи свідків, яку він бачить загроженою через поведінку прокуратора у відношенні до свідка Мерксамерової. На свідків, мовляв, напав страх і вони тепер тільки те й робитимуть, що триматися вузко своїх колишніх зізнань, дарма, що з того часу вони могли нагадати собі цілком инші подробиці etc. Иншими словами: арештування названого свідка витворило атмосферу террору супроти свідків і оборонець апелює до прокуратора й трибуналу на будуче не допускати до створення такої атмосфери.

Д-р Ляндау забув лише в своїй палкій промові одно: чому не казав він про атмосферу террору супроти свідків, які зважуються зізнавати на некористь Штайґера, атмосферу, яку робить від року жидівська вулиця, до якої приєдналися теж і жидівські суспільні верхи? Чому д-р Ляндау на сторінках „Хвилі" не напятнував такі пожалування гідні випадки, як напад жидівської юрби на свідка, або бойкот театру жидівською інтеліґенцією через одну балетницю-свідка?!

**Жид є невинний, бо винен є Українець.**

Ми вже згадали, що ця теза, яка була червоною ниткою в цілій обороні у процесі Єгера і тов., є поставлена так само в основу оборони штайґерівського процесу. Перший з тою тезою виступив був д-р Грек, який пішов слідом „Газ. польс." і „Газ. Поранної", заговоривши про „банди українське"... Гратулюємо д-рові Грекові успіху і наша кондоленція цілій адвокатській палаті з приводу подвигів її „презеса".

(Розправа триває далі.)

## ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

### Зїзд в Льондоні.

Конференція в Льондоні для підписання пакту й арбітр. конвенцій буде 1. грудня. Не буде вона лише конґресом амбасадорів, які мають підписати пакти, але буде наче другою конференцією міністрів загр. справ. На останнім засіданні в Льокарно Англійці домагалися прискорення речення конференції в Льондоні, але Штреземан домагався 1. грудня.

### Підписання договорів у Льокарно.

Рівночасно з парафуванням ренського протоколу і всіх конвенцій підписали в Льокарно кінцевий протокол. Підписували в азбучному порядку. Перша підписала Німеччина. Бріян щиро промовив до Штреземана, стиснув його руку зі словами: „Сподіюся, що слова, які я сказав, не останутъ пустим звуком, а станутъся ділом". Лютер, що стояв побіч, підхопив ці слова і сказав: „Слова мусять статися ділом". У нім. промовах пробивалась нотка мирної співпраці. Вандервельд і Бенеш були одинокі між присутними, що теж підписували версальський договір.

## НОВИНКИ.

— **Визиваюча некоректність.** В днях 30. і 31. жовтня ц. р. Поляки обходять святочне перевезення тлінних останків тзв. Невідомого Жовніра з львівського побоєвища до Варшави. Дня 30. ц. м. тлінні останки мають бути перенесені з цвинтаря „оборонців Львова" до латинської катедри, а 31. ц. м. після відправи богослужень мають бути перевезені до Варшави. В програму богослужень входить між иншим панахида гр.-кат. духовенства. Дня 15. ц. м. делеґація комітету, що займається цим обходом, в особах кс. декана ґен. Богуцкого, през. Найманової, і полк. Ганчека удалася до всіх трьох львівських архієпископів, запрошуючи їх взяти участь у святкуванні цеї чисто політичної події. В заступстві відсутного о. митр. Шептицького — як подає „Слово польске" — прийняв делеґацію ген. вікарій о. мітрат Бачинський, який зажадав предложення собі подрібної програми свята. Очевидно, святкування памяти тзв. Невідомого Жовніра з львівського побоєвища і з цвинтаря „оборонців Львова" у відношенні до Українців носить визначно провокаційний характер. Примітивний такт, який повинні визначатися аранжери цього обходу, повинен був їх здержати перед воротами св. Юра. Є це польська „кресово-патріотична" демонстрація, яка взагалі не повинна мати місця, тим більше, як урядовими й иншими „патріотичними" чинниками нищаться памятники українських борців. Колиж Поляки тим чином думають піднести свого духа, то це їх справа. Не підлягає для нас найменшому сумніву, що українського духовенства на тому святі не буде.

— **Волинська хрунїада та поінформованість варшавської преси.** Центральний орган „лівої" ППС варшавський „Роботнік" приносить довшу інформаційну замітку під наголовком „Ukraińska Partia Ludowa". Довідуємося відтіль, що з початку жовтня п. р. відбулась „ІІІ. конференція" названої „партії", яка — як твердить „Роботнік" — „обгортає своїми впливами Волинь і Полісся" і яка має „сім тисяч зорганізованих членів". Ця „конференція" вислала чолобитню телеграму до през. Войцеховского й ухвалила низку резолюцій, які зложені так, щоб і нових грошенят добути з воєвідської та старостинських кас для дальшої „партійної діяльности" і щоби перед своїми „зорганізованими членами" доказати запікавлення народніми болячками. Замісць напятнувати штучне фабрикування „льояльних партій" при помочі безхарактерних індивідуумів, „Роботнік" per extenso друкує резолюції „партійної конференції" волинських хрунів, які знову своїм „презесом" вибрали осліпленого б. „отамана" Оскілка, від якого вже відсепарались навіть найближчі колишні його ще сяк-так ідейні однодумці.

— **Нові масові арештування комуністів.** Під закидом пропаґанди радянського устрою та шпіонажі на користь Рад. Союзу переведено на Виленщині масові арештування, головно поміж Жидами. М. и. арештовано директора гебрайської семінарії та кореспондента варшавського „Моменту". Загалом арештовано 117 осіб.

**Збірка харчів в хосен українських інвалідів**

у львівському повіті дозволена староством рескр. ч. 5688||2|6 з дня 9. X. 25. на протяг одного місяця в днях 20. X. до 20. XI. 25. р. — Вп. Громадян, яким вислано почтою повновласти до збірки, Всч. оо. пароохів, управи читалень і кооператив просимо зайнятися збіркою харчів, щоби приміщених у домі українських інвалідів у Львові та на провінції охоронити від голодової смерти.

**Головна Рада УНТОЧІ., Львів, Руська 3.**

## ОПОВІСТКИ.

**Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру О. Міткевич і**
Рогатин, саля „Просвіти".
20.X. „Пан Твардовський".
21.X. „Майська ніч".
22.X. „Дні нашого життя".
23.X. „Вій". 563

**Український мішаний хор Д. Котка:**
у вівторок 20. X. Дрогобич.
у середу 21. X. Дрогобич.
у четвер 22. X. Борислав.
у пятницю 23.X. Сколе.
у суботу 24.X. Сколе.
у неділю 25.X. Долина.
у понеділок 26.X Долина.
у второк 27.X. Стрий.
у середу 28. X. Стрий. 518 21-?

**Кружок УПТ. в Яворові** замкнувши адм. рік 1924|5 оголошує: 1) Замісць вінця на домовину бл. п. Ілерія Лісковацького, емер. учит. в Яворові, зложив о. Іван Яремко з Яворова—мале передм. квоту 30 зол. на яворівську гімназію УПТ. і пригадує, щоби так само поступили пп. Рибачевські Альойзи, Лісковацькі Мирони та прочі члени Родини. 2) „Отсим дякую щиро всім, що в день моїх іменин зложили мені желання устно чи письменно а передовсім дякую за память моїм колишним ученицям, тепер абсольвенткам семінаря СС Василіянок в Яворові і складаю 10 зол. на „Рідну Школу" в Яворові. — о. *Іван Яремко.* — Вповажаному Жертводавцеві складає Кружок щиру подяку.

## Дрібні оголошення.





## ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.



## ПОДЯКА.

Дня 9. X. 1925 відпровадили ми на вічний супочинок нашого Незабутнього Мужа й Батька, Стефана Несторовича, довголітнього директора „Самопомочі" в Бродах. Численна участь Громадян в похоронному обряді під проводом Всч. Духовенства і величавий спів академиків були доказом великої симпатії й пошани, якою Покійний загально тішився — а з другої сторони вливали вони в наші зболілі серця ясні лучі розради. Просимо всіх Учасників похорону приняти щирі вислови подяки за ласкаву останню прислугу Покійникови. Дякуємо Всч. о. дек. Демчинському, о. Павулі, о. Осадці, о. Микитюкови та о. Зафійовському за ласкаве відправлення похоронного обряду, а з окрема о. дек. Демчинському і о. Павулі за сердечні прощальні бесіди та о. Осадці за управу хором. 662 1—1

*Ольга Несторович вдова, Люба і Данко діти.*

## Звичайні Загальні Збори

**Кружка УПТ. в Яворові**

відбудуться дня 25 жовтня 1925 о год. 2-ій попол. в салі „Народного Дому" з таким порядком:

1) Відчитання протоколу,
2) Звіт старшини кружка,
3) Звіт управи гімназії УПТ. за 1924/5,
4) Звіт контрольної комісії і уділення абсолюторії уступаючій старшині,
5) Вибір нової старшини і контр. комісії,
6) Затвердження кураторії бібліотек УПТ.,
7) Вибір делеґатів на Загальний зїзд УПТ., 663 1—1
8) Евентуалія. ВИДІЛ.